

Milí čitatelia

za posledné tri mesiace máme za sebou veľké množstvo kultúrnych i športových podujatí, ktoré nám ponúkli organizácie pôsobiace v obci, aj mimo nej. Navštíviť ste mohli Spievanie vo vinohrade, ktoré svojou úrovňou konkurovalo podobným podujatiam v okolí. Medzinárodná prehliadka dychových hudieb Vištukfest 2017 je medzi dychovými hudbami obľúbenou a známou, o čom ste sa mohli presvedčiť aj svojou účasťou na už siedmom ročníku. Vynechať nemôžeme ani prehliadku speváckych zborov, divadelné predstavenia, športové podujatia a cvičenia v prírode. V našej obci sme hostili veľké projekty ako Viva Musica! festival Grand Prix alebo Gól za život. O Vištuku sa začína hovoriť aj v súvislosti s výstavbou novej školy LEAF Academy. Viac o nej ste sa mohli dozvedieť 25. júna na ihrisku. Ak ste to nestihli, nalistujte si stranu 6.

Zaujímajme sa o región a lokalitu, v ktorej žijeme. Všetko sa mení, mení sa aj Vištuk. A každý z nás môže tieto zmeny ovplyvniť. Z redakcie Vám prajeme príjemné chvíle pri čítaní našich novín a dovidenia pri ďalšom čísle!

ZP

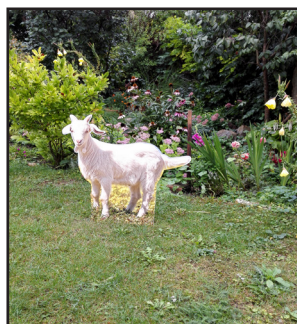
MOBILNÁ FARMA

Vďaka Malokarpatskej komunitnej nadácii Revia, dobrému nápadu Zuzky Polakovičovej, Občianskemu združeniu Cesta nádeje, tlačiarňi Typografia plus, s.r.o., Marekovi Vrábellovi a dobrovoľníkom sme zrealizovali Mobilnú farmu plnú zvieratiek. Vďaka nej sa deti môžu učiť, hrať a spoznávať zvieratká zábavnou formou. Domáce zvieratká v životnej veľkosti môžu deti spoznávať nezvyčajným spôsobom. Čo jedia zvieratká, ako vyzerajú, koľko majú nôh, ako žijú? Aké zvieratká chovala vaša stará mama? O ktoré sa staral starý otec? Zoberte starých rodičov so sebou a pýtajte sa ich... Zvieratká budú v mesiaci október v parku na námestí – presný dátum oznámime.

Učíme sa zábavnou formou...

Mobilná farma aj vo vašej škole či škôlke. Zabavte sa na hodinách prvouky, anglického jazyka, výtvarnej výchovy... Fantázii sa medze nekladú. O požičanie zvierat môžete požiadať mailom na adrese: zuzka@polansky.sk

ZUPO

ĎAKUJEME VÁM, NAŠI NAJSTARŠÍ!

rady a múdrosť? Kedysi to vraj na dedine bývalo tak, že ktokoľvek z ulice bol dieťaťu strýcom či tetkou (aj keď väčšinou nie pokrvnými), pomohol mu či dal mu najesť, keď sa všetci ako deti hrávali a behávali spolu po vonku. Kiežby tento spôsob života na dedine fungoval aj naďalej. Nie-

torí ľudia žiaľ nemajú šťastie na spokojné vzťahy v rodine, no napriek tomu je ešte stále veľa dobrosrdečných starších ľudí naokolo, ktorí nám mladším držia palce a pomáhajú nám. Za to im patrí veľké ĎAKUJEME, ale najmä úcta a trpezlivosť mladších.

Pri príležitosti októbra ako mesiaca úcty k starším spravil obecný úrad spolu s Vieskou aj tento rok milý krok smerom k našim dôchodcom a pripravil im príjemné jesenné popoludnie v kultúrnom dome, kde sa zhováralo, hralo, spievalo, ale hlavne sa ďakovalo tým najskúsenejším obyvateľom našej dediny. Majme prosím na pamäti, že úcta k starším nie je záležitosť jedného mesiaca, ale základný prvok fungujúcej rodiny, dediny a spoločnosti.

Marek

PÝTAME SA STAROSTU

Nadchádzajúce obdobie prinieslo opäť otázky, o ktorých sa v obci vášnivo diskutovalo. Prinášame Vám ich prehľad, ako aj krátke správy priamo z obecného úradu. Ak Vás niečo z diania v obci zaujíma a nechcete sa pýtať vedenia obce Vy sami, zašlite nám svoje otázky na redakcia@vistuk.sk, do správy na facebookový účet Vištuk, alebo ich nechajte v schránke v obecnej knižnici.

V obci rezonuje otázka spalovne. V akom štádiu sa nachádza budovanie spalovne pri obci Dubová?

Môžem Vás ubezpečiť, že pri obci Dubová a ani na Bielom vršku pri Budmericiach sa žiadna spalovňa budovať nebude. Ak by som zachytil nejakú aktivitu v tomto smere, bude predmetom verejného prerokovania s občanmi.

Začala rekonštrukcia miestnej komunikácie okolo kostola. Zasiahne aj dopravu v obci?

Počas opravy komunikácie bude obmedzený prejazd po Budmerickej ceste, na čo má obec súhlas z Dopravného inšpektorátu v Pezinku. O tom, kedy a v akom rozsahu bude doprava obmedzená, budeme občanov informovať a na mieste bude osadené dopravné značenie.

V časti obce je vymenené pouličné osvetlenie. Kedy bude vymenené aj vo zvyšku obce?

Počas letných prázdnin prebiehalo verejné obstarávanie na výber dodávateľa a predpokladám, že v mesiaci september-október by mohli byť už celej obci vymenené pôvodné svietidlá za LED svietidlá.

Ako obec pokračuje v realizácii projektu výstavby multifunkčného ihriska?

Predpokladám, že v čase vydania týchto novín, už budú prebiehať stavebné práce. Máme naplánované, že súčasne s výstavbou multifunkčného ihriska sa bude budovať aj sociálne zariadenie na detskom ihrisku pre materskú školu.

Opýtali sme sa za Vištučana a prinášame Vám krátke správy

Môžeme sa tešiť na ďalšie upravenie obce a jej okolia.

Starosta vyslovil poďakovanie všetkým, ktorí sa zapojili do veľkého jarného upratovania Vištuka. Obec zakúpila malú komunálnu techniku na údržbu verejnej zelene, čistenie komunikácií i zimnú údržbu. Ďalšie veľké upratovanie je pripravené na prelome septembra a októbra. Termín bude upresnený, o čom bude obec informovať prostredníctvom miestneho rozhlasu, na stránke www.vistuk.sk, alebo sledujte facebookovú stránku Vištuk.

Do začiatku vykurovacieho obdobia bude v kultúrnom dome vykonaná oprava kúrenia a v novej budove MŠ budú vykonané drobné stavebné práce podľa potrieb Fitcentra.

Už dlho je vyslovená potreba chodníkov v obci. Práce na nich začnú od nového roka.

Vybudovanie chodníkov v obci je dlhodobým zámerom vedenia obce. Obecné zastupiteľstvo odsúhlasuje zoznam priorít pre každý rok, na ktoré vyčlení peniaze z obecného rozpočtu. V súčasnosti sa pripravuje projektová dokumentácia na vybudovanie prvej etapy nového chodníka smerom na dolný koniec.

Krátka správa zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Vištuk

Prinášame Vám krátky prehľad vybraných bodov rokovania obecného zastupiteľstva z dní 15. mája 2017 a 26. júna 2017. Viac informácií a znenie uznesení nájdete na webovej stránke obce Vištuk (www.vistuk.sk) v kategórii Samospráva Vištuk pod heslom Zápisnice a Uznesenia.

Jedným z bodov programu prerokovávaného na zasadnutí dňa 15. mája 2017 bolo majetkoprávne vysporiadanie pozemkov pod miestnymi komunikáciami. Starosta obce informoval, že sa s vlastníckymi pozemkami dohodol na ich darovaní obci. Pozemky parc. č. 503/5 v k. ú. Vištuk vo výmere 117 m² a parc. č. 431, parc. registra „C“, orná pôda, o výmere 22 m² v k. ú. Vištuk, zapísané na LV č. 1495 sa nachádzajú pod miestnou komunikáciou, boli zapísané do výlučného vlastníctva Obce Vištuk v spoluvlastníckom podiele 1/1.

K aktuálnym bodom zaradeným do tohto dňa parí aj dohoda poslancov na podpore miestnych včelárov v rámci možností obce, podľa potrieb a požiadaviek včelárov. Pán Nemčovič, ktorý sa v našej obci venuje včelárstvu, ponúkol obci na výsadbu 15 ks líp. Poslanci sa tiež dohodli na podpore vzniku miestnej organizácie včelárov.

Návštevníkov Fitcentra v novej budove starej škôlky iste poteší informácia, že obecné zastupiteľstvo schválilo z rozpočtu obce na rok 2017 pridelenie finančnej dotácie na materiálne zabezpečenie a údržbu posilňovne. Tiež odznelo, že obec v súčasnosti zamestnáva cez ÚPSVaR pracovníkov, ktorí by mohli byť nápomocní pri zabezpečení vnútorných omietok, vymalovania a drobných stavebných úprav posilňovne. Potrebné je začať spoluprácu s obcou za účelom realizácie tohto zámeru.

Starosta obce informoval, že sme dostali poďakovanie od Ligy proti

rakovine za aktívnu účasť našich žiakov pod vedením p. učiteľa Kvaka na akcii „Deň narcisov“. Starosta aj touto cestou poďakoval zúčastneným dobrovoľníkom a darcom.

Z bodov programu k zasadnutiu obecného zastupiteľstva dňa 26. júna 2017 vyberáme ôsmy bod hovoriaci o schválení Územného plánu zóny - Lokalita č. 5 - Kempus LEAF Academy Vištuk bez pripomienok. Obecné zastupiteľstvo rovnako schválilo Všeobecne záväzné nariadenie obce Vištuk č. 2/2017, ktorým sa vyhlasujú záväzné časti Územného plánu zóny - Lokalita č. 5 - Kempus LEAF Academy Vištuk.

Ku koncu zasadnutia starosta informoval aj o pripravovaných spoločných zámeroch s OZ LEAF. V rozprave bol spomenutý najmä zámer spoločnej čističky odpadových vôd (ČOV). Občania kládli otázky p. Andrejovi Klimovi z HB Reavis, projektovému manažérovi, ohľadom výstavby ČOV pre Kempus LEAF Academy.

Na tomto zasadnutí poslanci schválili zámer rekonštrukcie verejného osvetlenia (VO), ktorou obec získa svietidlá od medzinárodne uznávaného výrobcu, ktoré je v súlade s technickými normami a svojou kvalitou a vyhotovením bude dlhodobo slúžiť na úsporu finančných prostriedkov a zabezpečenie funkčnej a bezpečnej prevádzky VO.

Poslancami schválili investičné zámery v roku 2017, a to výstavbu multifunkčného ihriska s osvetlením a vybudovaním spevnených plôch vrátane príslušnej projektovej dokumentácie; rekonštrukciu miestnej komunikácie okolo kostola a ukončenie chodníka na hornom konci pri súp. č. 183 napojením na miestnu komunikáciu; vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu chodníkov; vypracovanie novej projektovej dokumentácie na zateplenie budovy ZŠ; vybudovanie špor-

tovo-streleckej miestnosti v suteréne ZŠ; vybudovanie soc. zariadení v areáli detského ihriska pre MŠ; zakúpenie stavebnicového systému komunálnej techniky.

Na záver starosta obce verejne poďakoval občanom Vištuka p. Vladimírovi Pochlopeňovi - autoelektrikárovi, p. Stanislavovi Hrdlovičovi

- autoklapiarovi, p. Petrovi Kročkovi - automechanikovi, p. Romanovi Tibenskému - automechanikovi za cenné rady a nezištnú pomoc pri zabezpečovaní prevádzky, údržby a opráv obecnej mechanizácie a p. Pavlovi Jedinákovi za sponzorské zapožičanie lešenia.

ZP

VIVA MUZICA! FESTIVAL GRAND PRIX VO VIŠTUKU

Projekt Viva Musica! festival Grand Prix predstavil publiku Vištuka víťazov súťaže slovenských konzervatórií. V Dome kultúry vo Vištuku začínali mladí hudobníci svoje turné. Viva Musica! festival prináša klasickú hudbu širokému publiku v netradičných priestoroch a kontextoch.

V prvú prázdninovú nedeľu Dom kultúry vo Vištuku hostil projekt Viva Musica! festival Grand Prix. Špeciálne ocenenie Viva Musica! festival Grand Prix vzniklo spoluprácou Viva Musica! festival a organizátorov Súťaže študentov konzervatórií Slovenskej republiky. Súťažnými kategóriami v roku 2017 boli hra na klavíri, hra na akordeóne, hra na husliach, komorná hra a spev. V repertoári mladých umelcov sa objavili mená svetových veľikánov klasickej hudby, napríklad, v podaní mezzosopranistky Andrey Pietrovej odznela Bizetova ária Habanera z opery Carmen a klavirista Miloš Biháry uviedol sólový part z Čajkovského Koncertu pre klavír a orchester č. 1 b mol (1. časť).

Najväčší letný medzinárodný hudobný festival v Bratislave, Viva Musica! festival, vstúpil do svojho 13. ročníka. Od roku 2005 predstavuje Slovákom tých najlepších domácich i zahraničných umelcov. Festival prenáša klasickú hudbu zo štandardných interiérov koncertných sál na miesta netypické pre prezentáciu klasickej hudby. Rovnako sa snaží prezentovať klasickú hudbu v netradičných kontextoch, bez nutnosti platiť vstupné na vybrané koncerty. Viva Musica! festival bol doplnený projektmi Hudba v sade (všade), Viva Musica! festival Grand Prix a Viva Ulica.

Viva Musica! festival sa minulý rok rozšíril i za hranice Bratislavy. K rôznym mestám Bratislavského a Nitrianskeho samosprávneho kraja sa tak pridali aj Vištuk. Poďakovanie patrí pani Marte Škarčákovej z Komisie kultúry za osobné pozývanie obyvateľov Vištuka.

Dovidenia o rok na Viva Musica! festival!

ZP

...A TAKTO ICH PREŽÍVAME...

V minulom čísle Vecí vištuckých som pod názvom „...a takto sa snažíme prežívať svoje životy...“ uviedol niekoľko akcií, ktoré sa klub Jednoty dôchodcov chystá realizovať. Teraz predkladám vysvedčenie našich snáh.

V rámci osláv Vištuckých hodov sme zorganizovali výstavu „Ludové výšivky“. Z prvotnej obavy, či budeme mať čo vystaviť, nastal problém, čo nevystaviť. Členovia Jednoty dôchodcov, ako i občania obce priniesli toľko exponátov, že asi 30 kusov krásnej histórie nebolo kde vystaviť. Za to im patrí úprimná vďaka. Len škoda, že na takú krásnu históriu šikovných rúk sa neprišlo pozrieť viacej návštevníkov. Možno, že tieto exponáty už nikdy neuvidia.

Ďalšou veľmi vydarenou akciou bola „Zóna bez peňazí“. Občania okrem rôzneho ošatenia pre dospelých ponúkli i veci pre deti, hračky, knihy, hudobniny, topánky, ako i potreby do kuchyne a podobne.

Vecí bolo toľko, že boli rozložené na 24 stoloch a väčšie odevy a obleky na 4 stojanoch. Okrem našich občanov sme mali návštevníkov z Pezinka, Modry i Budmeríc. Veci, ktoré po ukončení akcie zostali, boli po dohode s pracovníčkou charity ešte v ten istý deň v siedmich vreciach odovzdané charite. Veľké Ď a k u j e m e!

Okrem týchto akcií sme boli napríklad v Banskej Štiavnici, navštívili sme Tropicarium v Budapešti, čokoládovňu v rakúskom Kittsee a ďalej pokračuje i klubový život.

V dohľadnom čase nás čakajú ďalšie akcie nielen pre členov klubu, ale i pre obyvateľov Vištuka. Veríme, že budú tak úspešné, ako aj tie predošlé.

Pavel Peško,
predseda ZO JDS Vištuk

MEDZINÁRODNÝ DEŇ AFRICKÉHO DIEŤAŤA

Dňa 16.6.2017 sa v našej škole a obci konala akcia v rámci Medzinárodného dňa afrického dieťaťa. Túto akciu mal pod palcom Žiacky školský parlament ZŠ s MŠ vo Vištuku.

Základná škola s materskou školou vo Vištuku sa spoločne s nadáciou Integra dohodli, že vo Vištuku sa bude konať dobrovoľná zbierka pre africké deti, ktoré nemajú dostačujúce životné podmienky na život. Častokrát nemajú ani peniaze, aby sa mohli učiť, čo my považujeme za základ. O tomto svetovom probléme a aj projektoch v Afrike prišla našim deťom porozprávať pracovníčka nadácie. Deti sa týmto spôsobom dozvedeli, ako žijú ich rovesníci v tomto chudobnom, suchom a rozmanitom kontinente. Mali sme možnosť si zahrať na hračkách, ktoré vyrobili deti v Afrike, ovoňat vôňu africkej kávy či pozrieť si plod baobabu. Po prednáške sa žiaci školského parlamentu porozdeľovali do skupín a začali dobrovoľnú zbierku po vištuckých uličkách. Napriek nepriaznivému počasiu to nevzdali, chodili od domu k domu len preto, aby aspoň trochu pomohli deťom v Afrike. Ľuďom sme rozdávali menšie pohľadnice, ktoré robili naše deti v škole s obrázkom malého černoška a brožúrky, v ktorých ste sa mohli dočítať o probléme Afriky, ktoré

škole darovala nadácia Integra. Musím povedať, že sme sa stretli s pomerne pozitívnymi reakciami ľudí. Naše 3 skupiny vyzbierali krásnych 485,- € za 3 hodiny. Za túto sumu si naša škola aj vďaka Vám adoptuje na diaľku 10-ročné africké dieťa (menom: Joseph Karanja), ktoré bude môcť začať študovať, dostane teplé jedlo, uniformu, školské pomôcky a konečne bude v blízkosti svojej chorej mame. Už teraz má zaplatené na jeden a pol roka. Vzdelaní ľudia v Afrike s potrebnými zručnosťami si ľahšie nájdu prácu, vedia sa postarať sami o seba a aj pomôcť svojej rodine.

Takáto zbierka sa bude konať každý rok a my vždy budeme radi, ak prispějete aspoň symbolicky a spolu s nami budete budovať budúcnosť jedného z detí v Afrike. Týmto chceme poďakovať nadácii Integra za ich ochotu a celkovo ich prácu, pánovi učiteľovi Mgr. Jánovi Kvakovi za neustálu podporu v činnosti ŽŠP, pani riaditeľke Mgr. Viere Mladenovej za ochotu nás vždy vypočuť a poradiť, dobrovoľníkom, ktorí boli v tomto projekte zapojení a, samozrejme, všetkým ľuďom, ktorí prispeli, pretože bez nich by sa nám tá suma nepodarila vyzbierať.

ĎAKUJEME! Vidíme sa zase o rok. :)

Samuel Uváček

PRVÉ DNI ŠKÔLKÁRA

Práve v týchto dňoch vítame v škôlke nových škôlkarov. Našu materskú školu navštívili už v júni počas dňa otvorených dverí pre novoprijaté deti. Pod ochranným krídlom maminy, tatina či oboch rodičov sa počas jedného dopoludnia hrali v našej maláckej triede. Vyskúšali si nové hračky, obzreli si škôlkarov, budúcich kamarátov, a keď bolo treba, „skontrolovali“ detské záchodíky. V školskej jedálni ochutnali škôlkarskú desiatu i dobrotku navyše. Na detskom ihrisku bez zábran kúšali preliezky, hlbili tunely z piesku i piekli koláčiky.

Aj napriek tejto možnosti, vyskúšať si deň škôlkára, odlúčenie od rodičov nie je ľahké. V očkách sa objavia aj slzičky, ktoré sa počas

dňa stratia v údive nad novými poznatkami a zmenia sa na radosť pri hre s novými kamarátmi. Ak treba, u pani učiteľky sa vždy nájde pohladenie či láskavé objatie.

Noví škôlkari, tešíme sa na vás a prajeme vám, aby ste sa čo najskôr u nás cítili „ako doma“.

Vištuckí škôlkari – občianske združenie - ďakujú všetkým darcom za priazeň a ochotu minúť svoj čas na dobrú vec.

Mgr. Gabriela Veselková,
zástupkyňa pre MŠ

PILATES U NÁS

Milí čitatelia, už istý čas máme priamo vo Vištuku úžasnú možnosť cvičenia nazývaného Pilates. Touto cestou vám ho chcem priblížiť a predstaviť nášho certifikovaného cvičiteľa Braňa.

Braňo na vlastnej koži okúsil pozitívne účinky tohto cvičenia, oslovilo ho natolko, že sa mu začal venovať a získal certifikát precvičovateľa. Má bohaté skúsenosti a v súčasnosti vedie lekcie Pilatesu aj u nás vo Vištuku.

Pilates môže cvičiť každý bez rozdielu veku a je určený mužom aj ženám. Princípom cvičenia je sústredené, plynulé vykonávanie cvikov. Presne si uvedomujeme celý priebeh pohybu. Veľmi dôležitá a žiadúca

pri cvičení je námaha, nie však vyčerpanie. Preto pri cvičení dbáme na to, aby sme dodávali telu energiu, pohodu a príjemný pocit. Pilates pomáha odstrániť svalovú nerovnováhu, uvoľňuje stuhnuté skrátene svaly a zároveň posilňuje tie oslabené. Spevňuje chrbtové, brušné a sedacie svalstvo, čím vytvára základ správneho držania tela a tým potláča bolesti chrbta. Dokáže zmierniť alebo úplne odstrániť bolesti krčnej chrbtice a krížovej chrbtice. Takisto rozvíja silu, ohybnosť, pružnosť, rovnováhu a venuje sa tiež správne dýchaniu.

Som jedna z cvičiacich a veľmi ma potešila takáto príležitosť vo Vištuku. Po cvičení sa všetci cítíme príjemne a spokojne. Ak máte chuť, pridte to s nami vyskúšať a zacvičiť si!

Amalia Čokinová,
0944 300 612

O KOLOBEHU ŽIVOTA NEŽIVEJ HMOTY

V predošlých číslach našich obecných novín sme sa snažili v rámci našej „zelenej“ minirubriky poukázať na pestré možnosti triedenia rôznych druhov odpadu v našej obci. Na otázku, či vieme triediť odpad, si teda už môžeme odpovedať kladne. Otázkou však zostáva, načo je vlastne to triedenie odpadov dobré, aká je naša motivácia sa ním zaoberať, a teda či sa v triedení odpadov dá vidieť nejaký hlbší zmysel. Práve o význame triedenia odpadov a následnej recyklácie bude tento krátky príspevok do našej zelenej rubriky.

V dobrej viere, že spoločnosť vykonávajúca zber triedeného odpadu v našej obci robí svoju prácu dobre a že so získanými materiálmi nakladá naozaj zodpovedne, sa podme pozrieť na to, aké rôzne výrobky sa z toho, čo považujeme za odpad, dajú recykláciou získať. Vedeli ste napríklad, že **vdaka recyklácii jedinej hliníkovej plechovky zabezpečíte chod svojho počítača až na 3 hodiny?** Ďalšie zaujímavé informácie nájdeme v tabuľke (údaje zverejnilo OZ TATRY v rámci projektu „Neseparujte sa! Separujte s nami“).

	Čo recyklujeme?	Čo získame?
PLASTY	30 plastových PET fliaš	1 flisová bunda
	150 plastových PET fliaš	1 koberec
	10 časopisov	1 kartónová škatuľa na televízor
PAPIER	1 tona vytriedeného papiera	ušetrí cca 17 dospelých stromov (2 tony dreva)
	110 ton starého papiera	1 hektár 80-ročného lesa
KOVY	1 kg železného šrotu	2 kg uhlia, 4 kg rudy a 260 sekúnd práce
	670 ks hliníkových plechoviek	1 bicykel
	1 vínová fľaša	1 hodina svietenia 100 W žiarovky
SKLO	5 sklenených fliaš	1 dekoračná váza
	1 tona sklenených črepov	zniží zaťaženie životného prostredia emisiami oxidu uhličitého až o 400 kg
TETRAPAKY	2 ks tetrapakov (napr. od mlieka, džúsov) s objemom 1 liter	1 m ² jednorazových kuchynských utierok
ELEKTROODPAD	1 000 kg vyradených mobilov	!!! 150 g zlata, 2 kg striebra a 200 kg medi !!!

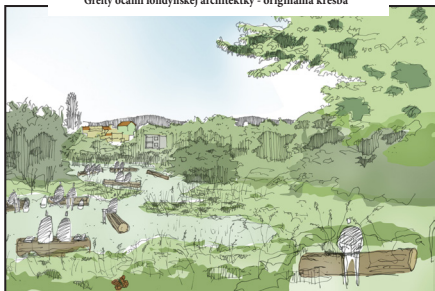
Význam triedenia a recyklácie odpadu však nie je len čisto ekologický, ale má často ďalekosiahlejší dopad. Vytriedením elektroodpadu namiesto jeho odhodenia do komunálneho odpadu predchádzame nielen možnosti nebezpečného unikania chemických látok, ktoré napr. baterky obsahujú, ale zároveň sčasti vplyvame napr. aj na (ne)mierovú situáciu v Demokratickej republike Kongo. Na území Konga sa totižto vyskytuje 80 % svetových zásob koltánu, ktorého spracovaním sa získava tantal a niób, čo sú materiály potrebné na výrobu telefónov a ďalšej elektroniky. A práve ťažba kobaltu sa podieľa na tamojšom verbovaní (nielen) 7-ročných detí do práce a je zdrojom konfliktov a nepokojov, ktoré tam v dôsledku tejto ťažby vypuknú. Celkom vysoká daň za používanie moderných technológií, či nie?

Je potrebné uznať, že pre naše svedomie je minimálne poľahčujúcou – hoci určite nie postačujúcou – okolnosťou, ak elektroodpad riadne vytriedime a odovzdáme na určených miestach (napr. na obecnom úrade na prízemí za dverami). Tým umožníme, že na výrobu ďalších smartfónov sa použijú suroviny získané z recyklácie, a predídeme tak zvýšeniu potreby dolovať materiály nanovo kdesi v Afrike. A ak by toto predsa len nezavážilo ako dostatočný dôvod, pre ktorý sa oplatí triediť odpad, pre niekoho môže byť zaujímavým aspoň to ekonomické hľadisko: *kto viac triedi, ten vytvára menej komunálneho odpadu, a preto zaň aj menej platí.* Existuje ešte nejaká výhovorka, prečo netriediť svoj odpad?

PRVÉ BUDOVY LEAF ACADEMY UŽ V LETE

Začal nový školský rok, preto sme sa pri tej príležitosti zaujímali o projekt výstavby novej školy v našom susedstve. LEAF Academy sa teší záujmu doma aj v zahraničí. V článku nájdete aj odpovede na otázky ohľadom revitalizácie územia Greftov.

Grefty očami londýnskej architektky - originálna kresba

LEAF Academy sídli v dočasných priestoroch v Bratislave. Ako sa vám v nich zatiaľ darí?

LEAF Academy má za sebou svoj prvý rok, ktorý dopadol nad všetky očakávania. 42 študentov zo Slovenska a celého sveta v júni úspešne ukončilo

svoj prvý školský rok. Od septembra k nim pribudnú ďalšie dve triedy a celkový počet študentov sa v školskom roku 2017/18 vyšplhá na 82. Taktiež máme za sebou veľa úspešných projektov a spoluprácu s firmami, ako napríklad Google alebo Neulogy, i s mnohými neziskovými organizáciami.

Je na Slovensku a v zahraničí záujem o takýto druh školy?

Záujem študentov a rodičov rastie pomerne rýchlo – či už zo Slovenska, susedných krajín Českej republiky, Maďarska, Poľska, ale i vzdialenejšieho zahraničia, Nemecka, Ázie, Južnej Ameriky. Prihlášky počítame na stovky. Ľudí láka nový prístup ku vzdelávaniu a možnosť študovať na vysokej úrovni tak, ako by si to inde nemohli dovoliť. Štúdium u nás je síce platené, ale sú k dispozícii štipendiá až do výšky 98 % školného, pretože v LEAF Academy máme záujem o talentovaných študentov bez ohľadu na finančnú situáciu ich rodiny. Naši kolegovia cestujú po celom Slovensku a stretávajú sa so záujemcami o štúdium, s partnerskými organizáciami či inými školami a snažia sa zabezpečiť rovnomerné zastúpenie študentov všetkých regiónov.

Podľa dostupných informácií vieme, že ide o školu s netradičným prístupom k výučbe. Vedeli by ste nám priblížiť, v čom sa bude výučba líšiť od tej v klasických štátnych školách? Aké predmety budú mať študenti na škole?

LEAF Academy je stredná škola internátneho typu, kde študenti aj učitelia bývajú spolu pod jednou strechou a výučba je v anglickom jazyku. Poskytujeme vzdelávanie, ktoré vedie k získaniu medzinárodne uznávaného diplomu Advanced Placement (AP), čo študentom môže pomôcť dostať sa na najlepšie univerzity doma aj v zahraničí. Odlišujeme sa taktiež Programom podnikavého líderstva, kde má každý študent príležitosť s pomocou odborníkov a ľudí z praxe rozbehnúť vlastný podnikateľský alebo neziskový projekt. Od histórie po fyziku – všetko sa snažíme použiť v praxi, tak, aby študent pochopil učivo v reálnom svete. A v neposlednom rade LEAF Academy je škola založená na hodnotách s dôrazom na charakter. Študenti žijú v jednej komunite spoločne s učiteľmi, ktorí sú zapálení pre vzdelávanie, každý študent je pre nich výnimočný a pomáhajú mu pracovať na jeho silných stránkach. Naši študenti nie sú nejakí elitári z bohatých rodín. Ide nám o to, aby vzdelanie získali šikovní, múdri mladí ľudia, ktorí majú srdce na správnom mieste. Naším cieľom je, aby z nich vyrástli kvalitní dospelí. Po profesijnej aj ľudskej stránke. Teda aby výborné vzdelanie išlo ruka v ruku s potrebou angažovať sa v našej spoločnosti.

Kedy začnú prvé prípravné práce na budovaní školy vo Vištuku?

Na výstavbu areálu školy v súčasnosti žiadame povolenia a súhlas od všetkých potrebných inštitúcií. To nejaký čas potrvá. Pevne dúfame, že nás nič neprekvapí a že na jar 2018 začneme prípravné práce. Tie budú spočívať v privedení inžinierskych sietí a príprave staveniska. V lete by Vištuchania mohli vidieť začiatok stavby prvých budov.

Radi by sme čitateľom priblížili, aký vplyv môže mať LEAF Academy na rozvoj Vištuka. Vedeli by ste si predstaviť, že by ste našli

s obcou spoločnú reč napr. pri budovaní kanalizácie?

S obcou sa dlhodobo snažíme nielen o spoločnú reč, ale aj o spoluprácu v oblastiach, kde by sme mohli našim projektom obci pomôcť. Medzi obcou a našou neziskovou organizáciou existuje aj Memorandum o budúcich projektoch. V ňom sme sa vzájomne zaviazali aktívne hľadať prieniky a možnosti spolupráce na vzájomne prospešných investičných projektoch. V otázke kanalizácie sme sa v minulosti už stretli a dohodli sme sa, že vykonáme audit jestvujúcej nefunkčnej ČOV. Na základe získaných informácií budeme spoločne s obcou hľadať možné riešenia.

Obcou hýbala téma výstavby spaľovne v obci Dubová. Mala by na Vás nejaký vplyv výstavba tejto spaľovne?

Súčasťou už spomínaného memoranda je aj náš záujem o dlhodobé zachovanie a citlivý rozvoj lokality, ktorú sme si vybrali pre to, aká je teraz. Zameranie nášho projektu nie je komerčné. Chceme vybudovať miesto pre život, kde budú spolu žiť študenti, učitelia i ostatní zamestnanci školy spoločne s celými rodinami. Výstavba spaľovne by teda na nás mala rovnaký vplyv ako na obyvateľov Vištuku. V prípade, že sa budú konať kroky k jej realizácii, sme ochotní obci poskytnúť všetku odbornú pomoc na podrobné preštudovanie dokumentácie a na základe výsledkov konať tak, aby v žiadnom prípade nedošlo k poškodeniu obyvateľov a tejto krásnej lokality.

Spoločne s občanmi ste diskutovali o revitalizácii Greftov. Ako to tam bude vyzerat?

Na Greftoch začneme budovať prvé lesné cestičky, hneď ako sa spustia prípravné práce na stavbu. Postupne budeme v tomto husto zarastenom a ťažko prístupnom priestore vytvárať upravené miesta – najprv na prechádzky v príjemnom prostredí, na posedenie, opekanie, oddych, ale aj na aktívne trávenie voľného času. Konečný vzhľad revitalizácie ukáže tak trochu aj život – jednotlivé miesta budú vznikáť priamo v teréne, takpovediac na mieru, a uvidíme, čo budú ľudia najviac využívať. Už v tejto chvíli ale môžeme prezradiť, že s architektmi pripravujeme mnohé zaujímavé prvky vrátane detského i workoutového ihriska, lesného amfiteátra či pozorovateľne vtákov. V spolupráci s obcou ich predstavíme a veríme, že to bude už čoskoro.

Ďakujeme redaktorom Vecí vištuckých za zaujímavé otázky a tešíme sa záujmu obyvateľov Vištuka o náš projekt. Radi Vám aj v budúcnosti porozprávame, ako sme pokročili a čo zaujímavé sa práve u nás deje. V LEAF Academy sú pre Vás dvere vždy otvorené.

Adela Ďuráková

BOŽIE MUKY AKO HRANIČNÉ BODY (pokračovanie)

V prvej časti som vám porozprávala o tom, čo sú božie muky a prečo ohraničovali našu obec. Možno ste sa práve vďaka tomu poprechádzali po chotári a muky si z diaľky všimli, alebo ste sa pri nich pristavili a prezreli si ich detailnejšie: súsošie, nápis či spracovanie. Tak či onak, práve to bol môj zámer. Vzbudiť záujem o niečo, čo vám možno prišlo ako úplne banálna vec, len ako nejaký „pomník“ pri ceste, ktorý ale skrýval toľko histórie, že si pamätal prach poľnej cesty, keď prichádzali do dediny prví Vištuchania.

Vieme, že v najstarších časoch boli božie muky hraničnými bodmi, neskôr boli skôr náboženskými symbolmi, pretože pri prácach na poliach či viniciach sa pri nich starí Vištuchania pristavili, poďakovali za úrodu, prípadne odriekali modlitby. A to viacerí dodržiavajú dodnes. Spravme si však opäť malý návrat v čase a pozrime sa na ďalšie z nich.

Zo všetkých ostaných múk, ktoré stáli a dodnes stoja pri vstupe do obce z každej strany, je božia muka, ktorá leží pri hlavnej ceste smerom do Modry – jediná, za ktorou radová výstavba pokračuje. Napriek tomu, že bola postavená už v roku 1904, nie je na mape z roku 1938 vyznačená. Predpokladáme, že v čase zhotovovania mapy v roku 1938 bola už súčasťou domovej zástavby a z toho dôvodu ju na mapu nenakreslili, ale v minulosti skutočne dedinu ohraničovala. Pred jej vybudovaním bola horná hranica dediny pri muke Ukrižovaného (spomínaná v predchádzajúcom čísle, dnes vo dvore domu, v ktorom je tlačiareň č. d. 184), no počas ďalšej výstavby domov sa muka Ukrižovaného zastavala, hranica dediny sa posunula, a preto sa postavila táto novšia hraničná muka z roku 1904.

Kamenný kríž so súsoším je 3 metre vysoký na betónovom podstavci. Stojí pri hlavnej ceste, tzv. Francúzskej ceste, a postavila ho z vďaky K. Tibenszky (Tibenská) v roku 1904. Zobrazuje ukrižovaného Ježiša a nesie nápis: „Vďaka Tebe o Ježiši že si umrel za nás na kríži. Smiluj sa nad nami! Na pamiatku postavila vdova Katarína Tibenszky v roku 1904.“¹

¹HRMO, Vít: Vištuk v písme 1244 – 1994. Žiar nad Hronom : ARX, 1994. 82 s.

Muka na ceste smerom do Modry

V kruhu, na mape z roku 1938, je vyznačená 3 metre vysoká Božia muka – Trojička. Nachádza sa pri ceste vedúcej z Vištuka do Báhoňa. Betónové súsošie s podstavcom a s podobizňou Otca, Syna

a Ducha Svätého má dnes už len ťažko čitateľný nápis. Zničený bol v roku 1980². Jeho približná interpretácia je: „Svätá Trojica, Jednota. Smiluj sa nad nami!“ Pri rekonštrukcii podstavca bola nesprávnou opravou zničená väčšia časť textu, preto nie je možné určiť ani autora, ani rok výstavby. Súsošie je umiestnené za kovovým plotom.

²Vištuk 750 rokov. Vištuk : R.S. PRINT, 1994. 132 s. + 12 s. príloha

V kruhu vyznačená božia muka – Trojička na ceste z Vištuka do Báhoňa

Božia muka – Trojička

Zo súčasných hraničných múk, ktoré stoja pri vstupoch do obce, sú toto všetky, no v ďalšom čísle som si pre vás pripravila históriu sôch – či už je to sv. Florián, Vendelín, alebo Ján Nepomucký. Určite ich dobre poznáte. Veď k viacerým sa viažu tradície počas veľkonočných sviatkov, iné zas vybudovali ako poďakovanie za záchranu. Tak si na ich príbeh počkajte v ďalšom čísle.

Kalendár podujatí október – november 2017

Čo?	Kedy?	Kde?	Kto?
Premietanie dokumentárneho filmu Tibet - oheň v krajine snehu	14. októbra o 19:30 h	Komunitné centrum KOŠIK (bývalá MŠ)	Komisia kultúry, OÚ
Ochutnávka jedál „Sladké od výmyslu sveta“	15. októbra	Dom kultúry	Jednota dôchodcov
Župné voľby 2017	4. novembra	Dom kultúry	NR SR
Pietna spomienka	11. novembra o 11:00 h	Pamätník padlých vojakov	Jednota dôchodcov, ZŠ s MŠ Vištuk, OÚ
Vištuk vo svete/svet vo Vištuku (Astana)	18. novembra o 19:00 h	Komunitné centrum KOŠIK (bývalá MŠ)	Komisia kultúry, OÚ
Vianočné trhy	25. novembra	Dom kultúry	Jednota dôchodcov

Gyatso Losang, Dondhon Namling, Amish Srivastava /
/USA / 2013 / 57 min. /
/pôvodné znenie / české titulky / vhodné pre vek od 18 rokov

Výpoveď o zúfalých protestoch Tibeťanov formou sebaupaľovania proti čínskemu útlaku.

TIBET - OHEŇ V KRAJINE SNEHU

14. októbra 2017
o 19:30 h
(Komunitné centrum KOŠIK)